

Eerste Wereldoorlog 1914 - 1918 100 jaar na de oerramp van de 20e eeuw

Herdenkingsevenementen in Coburg en Waregem

Erasmus+-Team

Rolf Sander European Projects

Public Vocational College Coburg Technical College for Mechanical Engineering Plattenäcker 30 96450 Coburg Mai 2022

Vertaald uit het Duits met **DeepL**

INHOUDSOPGAVE

1	Eerste Wereldoorlog 1914 - 1918 100 jaar na de oerramp van de 20e eeuw	4
1.1	November 2018 in West-Vlaanderen	4
1.2	Herdenkingsplechtigheid in Coburg voor het begin van de wereldoorlog	15
1.2.1	Voorgeschiedenis van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog	15
1.2.2	Voorbereiding en uitvoering van de herdenkingsplechtigheid	15
1.2.3	De herdenking in de plaatselijke pers	18
1.2.4	Reacties uit België op de herdenking	20
1.3	Herdenkingsplechtigheid in Waregem, België	21
1.4	Documenten over de herdenkingsplechtigheden	26
	Dank aan onze supporters	32

Eerste Wereldoorlog 1914 - 1918 100 jaar na de eerste catastrofe van de 20e eeuw

1.1 November 2018 in West-Vlaanderen

11 november 2018 was een bijzondere dag voor de Belgen - en dus ook voor de leerkrachten en leerlingen van onze partnerschool VTI Waregem. Precies 100 jaar geleden kwam er een einde aan de Eerste Wereldoorlog. Onvoorstelbaar leed was heel Vlaanderen, heel Europa, overkomen als gevolg van deze vreselijke oorlog. In de afgelopen jaren hadden tal van grotere en kleinere evene-

menten plaatsgevonden, maar deze werden steeds gekenmerkt door een grote intimiteit. Het grootste project van deze aard was ongetwijfeld het kunstproject van Koen Vanmechelen, een Vlaamse kunstenaar, getiteld: Coming World Remember Me. Een gedenkteken voor de vrede zou worden opgericht op een groot terrein bij Ieper in De Palingbeek, waar tijdens de oorlog de meest verschrikkelijke gevechten hebben gewoed. 600.000 kleine beeldjes (ca. 12cm x 12cm) zouden in dit gebied worden geplaatst. 600.000 beelden die de gesneuvelde soldaten en burgers in Vlaanderen moesten symboliseren - ongeacht hun nationaliteit. Koen Vanmechelen: "ComingWorldRememberMe (CWRM) was an ode to a new future grounded in our remembrance of the horror and futility of the First World War. The temporary land

art installation by artist Koen Vanmechelen symbolizes the rebirth of a hopeful desire for a new and more peaceful world.

Bilder: http://www.comingworldrememberme.be/en/expo-600000-sculptures----600000-names

In het centrum van deze installatie stond een reusachtig bronzen ei als symbool voor een nieuwe, vreedzamere mensheid. Van 1 februari tot 25 maart 2018 werden deze 600.000 beelden geplaatst in het voormalige niemandsland. Meer informatie is te vinden op: http://www.comingworldrememberme.be/en/

De productie van de kleine kunstwerken duurde van nov. 2014 tot januari 2018. Leerlingen van onze school, die op dat moment voor een mobiliteit van 3 weken in België waren, namen ook deel aan dit project met hun leerkrachten (voor een verslag, zie blz. 22).

Na de officiële opening op 29 maart 2018 was de tentoonstelling te bezichtigen tot 11 november 2018 - 100 jaar na het einde van de "Groote Oorlog".

Vanaf 15 november konden de sponsors die bij de totstandkoming van de sculpturen betrokken waren "hun" sculpturen op het tentoonstellingsterrein komen ophalen. Aangezien 8 leerlingen en hun leraren Rolf Sander en Christoph Fuchs op dat moment in België waren voor een Erasmus+ stage, werd deze kans dankbaar aanvaard. Zelfs van een afstand kon men de centrale installatie van het kunstproject op een platform herkennen: een enorm bronzen ei. De kunstenaar beschrijft zijn werk als volgt: At the heart of the land art installation, surrounded by the 600,000 sculptures, was the central platform on which the large sculpture Coming World. On the platform a giant concrete egg is a metaphor for a world that is constantly evolving and expanding."

De foto's hierboven tonen het bronzen ei en de sculpturen zoals ze ons in 2018 toeschenen. Er was grote discussie binnen de organisatoren en de kunstenaar over de vraag of de natuurlijke begroeiing moest worden verwijderd of laten staan.

In totaal namen we 24 sculpturen - zorgvuldig uitgekozen door leerlingen en leraren - mee naar Coburg. Lena Beierlein, een houtmonteur bij HABA in Bad Rodach, behoorde ook tot de leerlingen: "Ik was erg onder de indruk van de gedenktekens. Ik had nummers gehoord in geschiedenislessen, maar had er geen verband mee. Door de 600.000 cijfers te tonen, kon men de omvang van de catastrofe bij benadering zien".

Na de indrukwekkende foto's van het land art project, stond een bezoek aan de Duitse militaire begraafplaats in Menen op de agenda. Ongeveer 48.000 Duitse soldaten die in de Eerste Wereldoorlog zijn gesneuveld, liggen begraven op de militaire begraafplaats van de stad, direct aan de Franse grens. Voor de leerlingen was het hun eerste bezoek aan een militaire begraafplaats. Zij waren dan ook onder de indruk en ontroerd door de inrichting van de begraafplaats. In de kapel in het midden van het kerkhof legden de leerlingen een gedenkplaat neer samen met een beeldhouwwerk van het kunstproject. Naast de klaproos als gedenkteken voor de Engelse en Belgische soldaten, stond op dit affiche ook het "vergeet-me-nietje" als herdenkingsbloem van de Duitse Oorlogsgravencommissie. De districtsvereniging van Opper-Franken had ons op korte termijn een aantal corsagebloemen ter beschikking gesteld, die gedurende het hele verblijf door leerlingen en leraren werden gedragen.

Bloemen ter nagedachtenis en als herinnering in verschillende landen, ontworpen door studenten van het VTI Waregem:

Na een bezoek aan de militaire begraafplaats, gingen we verder naar Ieper, de stad in Vlaanderen die tijdens de Eerste Wereldoorlog trieste faam verwierf door de drie veldslagen van Vlaanderen. Het gebouwencomplex van de Lakenhallen in de historische oude stad, dat op de werelderfgoedlijst van de UNESCO staat, werd tijdens de Eerste Wereldoorlog bijna volledig verwoest. De bekendste bezienswaardigheid van de stad is de Menentor, Menenpoort. Ter nagedachtenis aan de gesneuvelde soldaten die geen begraafplaats hebben, zijn hun namen daar in steen gebeiteld. Sinds 1928 wordt in de Menenpoort elke avond om 20.00 uur de Last Post geblazen door trompettisten van de brandweer.

Onderstaande foto toont de groep van de vakschool I Coburg in de Menentor te midden van aldaar gelegde gedenkkransen van klaprozen, de herdenkingsbloemen van het Gemenebest. Sommige namen van de vermiste soldaten zijn te zien op de muur daarachter.

Het Talbot Huis in Poperinge

Terug thuis was het zaak een geschikte plaats te vinden voor de sculpturen van het Land Art project. Dit was een van de voorwaarden om ze mee te nemen, namelijk dat "de figuren op een waardige manier moeten worden gepresenteerd, overeenkomstig hun betekenis". Samen met ons schoolhoofd Gerhard Schmid waren we het er snel over eens: de kleine kunstwerken werden opgesteld voor het mededelingenbord dat sinds februari 2014 - na de herdenkingsmanifestatie op de Schlossplatz van Coburg (zie verslag op pagina 16) - in de aula van de school was opgesteld. "Op onze school willen we dat de betrokken leerlingen andere jongeren over deze actie vertellen, zodat we de geschiedenis die ons allen verbindt niet vergeten", verklaarde Gerhard Schmid aan de pers bij de opening van de tentoonstelling (zie artikel in de NEUE PRESSE van Iris Kroon-Lottes blz. 14).

NEUE PRESSE Coburg vom 10.12.2018

Der ehemalige stellvertretende Schulleiter Rolf Sander möchte gemeinsam mit dem neuen Schulleiter Gerhard Schmid und Lehrer Christoph Fuchs (von links) an der Staatlichen Berufsschule I Coburg an die gemeinsame Vergangenheit in Europa erinnern.

Foto: Iris Kroon-Lottes

Gegen das Vergessen

Seit über zehn Jahren wird der europäische Gedanke an der Berufsschule in Coburg gelebt. Jetzt beteiligten sich Schüler an einer besonderen Aktion.

Von Iris Kroon-Lottes

Coburg - Die runden Tonfiguren wiegen schwer in der Hand, ebenso wie das Gedenken, für das sie geformt wurden: als Erinnerung an die schrecklichen Gefechte während des Ersten Weltkrieges in Belgien. 600 000 Soldaten und Zivilisten starben damals auf den flämischen Schlachtfeldern. Damit dieses Grauen sich niemals wiederholt, rief die flämische Regionalregierung ein spektakuläres Kunstprojekt ins Leben: gegen das Vergessen und für eine dauerhafte europäische Aussöhnung und Friedenssicherung. Auch Schülerinnen und Schüler der Staatlichen Berufsschule I in Coburg (Freiherr-von-Rast-Schule) beteiligten sich an der Installation.

Im Rahmen des EU-Förderprogramms *Erasmus+* absolvieren Auszubildende aus Coburger Betrieben regelmäßig Auslandspraktika in bel-

99 Wir wollen erreichen, dass wir die Geschichte, die uns alle verbindet, nicht vergessen. 66 Gerhard Schmid, Leiter der Berufsschule I Coburg

gischen Firmen. Außerdem pflegt die Berufsschule I Coburg seit vielen Jahren enge Kontakte zum VTI Waregem, einer Berufsschule in Belgien.

Der ehemalige stellvertretende Schulleiter Rolf Sander hat sich im Laufe seiner beruflichen Laufbahn stets für den länderübergreifenden Austausch stark gemacht. Mit Hilfe des EU-Programms "Lebenslanges Lernen" werden seit zehn Jahren Schülerinnen und Schülern der Staatlichen Berufsschule I Auslandspraktika mit kulturellem Begleitprogramm in Österreich, Schweden oder Belgien ermöglicht. So entwickelte sich, besonders mit den belgischen Lehrkräften – eine enge, länderübergreifende Zusammenarbeit und

Freundschaft.

Ein Besuch der Gedenkstätten rund um den Ersten Weltkrieg gehörte allerdings bis 2014 nicht zum kulturellen Rahmenprogramm. "Es hat mich im Nachhinein sehr betroffen gemacht, dass wir seit vielen Jahren nach Belgien fahren, in die unmittelbare Nähe der Schlachtfelder, und uns keine Zeit genommen haben, eine der Gedenkstätten zu besuchen", erinnert sich Sander nachdenklich. Erst als er Kontakt mit belgischen Kollegen zu diesem Thema aufnahm, stellte er fest, welchen Stellenwert der Erste Weltkrieg im Gedenken der Belgier darstellt. "Wir hatten gar nicht gemerkt, mit welcher Emotionalität die belgischen Lehrkräfte und die Menschen, mit denen wir dort zu tun hatten, hinter diesem Teil ihrer Vergangenheit stehen", so der Studiendirektor.

Es folgten gemeinsame Gedenkveranstaltungen sowohl in Coburg als auch in Waregem, Belgien, bei denen sich die Beteiligten gemeinsam der schrecklichen Geschehnisse des Ersten Weltkriegs erinnerten. Vor vier Jahren formten acht Coburger Berufsschüler und ihre Lehrkräfte Tonfiguren für das Kunstprojekt bei Ypern, das kürzlich endete.

Im November 2018 besuchte Rolf Sander gemeinsam mit seinem Kollegen Christoph Fuchs und acht Schülern noch einmal die Gedenkstätten in Flandern. Mit dabei war Lena Beierlein, Holzmechanikerin bei Habermaaß in Bad Rodach: "Ich war sehr beeindruckt von den Gedenkstätten. Im Geschichtsunterricht habe ich zwar Zahlen gehört, aber keinen Bezug dazu gehabt. Durch das Ausstellen der 600 000 Figuren hat man annähernd eine Größenordnung der Katastrophe sehen können."

24 Ausstellungsskulpturen konnten sich die Coburger vor Ort sichern und an ihre Berufsschule mitnehmen. Sie werden aktuell in der Aula ausgestellt. "Wir wollen erreichen, dass die beteiligten Schüler anderen jungen Leuten von dieser Aktion erzählen, damit wir die Geschichte, die uns alle verbindet, nicht vergessen", erklärte Schulleiter Gerhard Schmid. "Wenn wir als Schulen aufhören zu erzählen, wie unsere Vergangenheit war, dann haben wir bald ein Problem", ist sich Schmid sicher.

1.2 Herdenkingsplechtigheid in Coburg voor het begin van de wereldoorlog

1.2.1 Voorgeschiedenis van de herdenking van de Eerste Wereldoorlog

De volgende artikelen geven een overzicht van de herdenkingsevenementen in Coburg en Waregem in die tijd.

Sinds vele jaren onderhoudt de Berufsschule I Coburg nauwe contacten met de VTI Waregem, een beroepsschool in België. De stad Waregem ligt dicht bij de zusterstad van Coburg, Oudenaarde. Elk jaar vindt op deze school de zogenaamde partnerdag plaats. Op deze dag komen docenten uit verschillende Europese landen bijeen om hun studentenmobiliteiten voor te bereiden en te coördineren - de naam die wordt gegeven aan het verblijf van studenten of stagiairs in het buitenland in het kader van het Europese Erasmus+-programma. Tijdens de bijeenkomst in november 2013 hebben wij van onze Belgische collega's vernomen dat volgend jaar - 2014 - de 100e verjaardag van het begin van de Eerste Wereldoorlog zeer intensief zal worden herdacht. Van 2014 tot 2018, zo vernamen we toen, zal het een verplicht programma van alle Belgische en Engelse schoolklassen zijn om er de gedenktekens en militaire begraafplaatsen te bezoeken.

Op weg naar huis, waren we al diep bedroefd. Wij bezochten al enkele jaren onze partnerschool in Waregem en hadden ons nooit gerealiseerd dat deze stad slechts enkele kilometers verwijderd is van de slagvelden waar in de Eerste Wereldoorlog de meest verschrikkelijke gevechten hebben gewoed met honderdduizenden doden en nog meer gewonden. Ook het feit dat wij nooit de tijd hadden gevonden om de gedenktekens daar te bezoeken, maakte ons zeer attent. In de loop van de volgende dagen rijpte in onze geest het idee om ook van onze kant een herdenking te plannen - in welke vorm dan ook - ter herdenking van deze verschrikkelijke tijd tussen onze landen. Uiteraard kon dit alleen gebeuren in nauwe coördinatie en overeenstemming met onze Belgische partners. In een gesprek met Anja van Acker, een zeer geëngageerde collega uit Waregem en in Coburg goed bekend door de partnerschapsvereniging van Oudenaarde, hebben wij ons plan en onze gedachten beschreven, die door haar zeer positief werden ontvangen. Het idee werd ook positief onthaald door het schoolhoofd van haar school. En zo konden we beginnen met de gedetailleerde planning.

1.2.2 Voorbereiding en uitvoering van de herdenkingsplechtigheid

De planning en uitvoering van het evenement bleken moeilijker te zijn dan aanvankelijk verwacht. We hadden van tevoren al een aantal doelen gesteld die we met het evenement wilden bereiken:

- Om de verschrikkelijke gebeurtenissen van die tijd op een waardige manier te herdenken.
- Twee herdenkingsevenementen: in Coburg en in Waregem
- Betrokkenheid van Belgische en Duitse leerlingen
- Belgische en Duitse leraren erbij betrekken
- Lessen trekken voor het heden en de toekomst: een verenigd Europa
- Laten zien dat er geen alternatief is voor vreedzame coëxistentie
- Zoveel mogelijk leerlingen bij de lessen maatschappijleer te betrekken

Dit moest nu worden uitgevoerd. Na talrijke discussies en werkgroepvergaderingen van het Leonardo da Vinci-team werd het volgende concept ontwikkeld:

De band met een verenigd Europa moest worden gelegd door een affiche met alle Europese vlaggen. Bovendien waren de twee scholen van Waregem en Coburg vertegenwoordigd met hun schoollogo's.

Als locatie werd het gedenkteken in de arcaden op de Schlossplatz van Coburg gekozen. De toenmalige 2e burgemeester van Coburg, Norbert Tessmer, beloofde ons de steun van de stad. Hij hield ook de herdenkingsrede. De toenmalige burgemeester Norbert Kastner was ook aanwezig.

De voor dit evenement gekozen datum was 21 februari 2014. Op deze dag waren de Belgische leerlingen uit Waregem aanwezig, die een 14-daagse stage liepen in Coburgse bedrijven. Hun supervisor, Anja van Acker, was op dat moment ook in Coburg aanwezig. Het hoofd van de school in Waregem, Philip Demuynck, was uitgenodigd op het evenement. Helaas kon hij niet aanwezig zijn. Hij schreef echter wel een groet, die door Anja van Acker werd overhandigd (voor de uitnodigingsbrief en de groet, zie bijlage).

Een muzikale omlijsting moest voor een plechtige, waardige omlijsting zorgen.

Het gedicht "In Flanders Fields" van John McCrae werd voorgedragen door leerlingen uit Waregem in het Vlaams en door leerlingen uit Coburg in het Duits.

In Flanders Fields

In Flanders fields the poppies blow Between the crosses, row on row, That mark our place; and in the sky The larks, still bravely singing, fly Scarce heard amid the guns below.

We are the dead. Short days ago
We lived, felt dawn, saw sunset glow,
Loved, and were loved, and now we lie
In Flanders fields.

Take up our quarrel with the foe:
To you from failing hands we throw
The torch; be yours to hold it high.
If ye break faith with us who die
We shall not sleep, though poppies grow
In Flanders fields.

John McCrae

Om de doden van de Eerste Wereldoorlog te herdenken, werden klaprozen neergelegd of samen met de Europese vlaggen op de affiche geprikt. De klaproos wordt in België en in de Angelsaksische landen beschouwd als een herdenkingsbloem. De klaproos was de eerste bloem die bloeide op de graven van de soldaten in Vlaanderen en is sindsdien een symbool van herinnering aan deze zinloze dood.

Om zoveel mogelijk leerlingen bij het evenement te betrekken, werden deze klaprozen gemaakt door een klas van het voorbereidend leerjaar.

1.2.3 De herdenking in de plaatselijke pers

Herdenking 100 jaar Eerste Wereldoorlog - Leerlingen herdenken "Flanders Fields"

De vragen zijn gesteld door Wolfgang Braunschmidt NEUE PRESSE van 20 februari 2014

Dit jaar herdenkt heel Europa dat 100 jaar geleden de Eerste Wereldoorlog uitbrak. Morgen, vrijdag, vindt om 10.00 uur een plechtigheid plaats op de Schlossplatz in Coburg, bij het gedenkteken in de arcaden. Het zal worden georganiseerd door studenten en docenten van de vakschool I Coburg en het Europe Direct Informatiecentrum Coburg. Het adjunct-hoofd van de school, Rolf Sander, legt uit hoe het tot stand is gekomen.

Mijnheer Sander, waarom herdenken zowel leerlingen als leraren van de Freiherr-von-Rast-Schule Coburg het begin van de Eerste Wereldoorlog 100 jaar geleden?

In het kader van het Europese Leonardo da Vinci-programma onderhoudt onze vakschool al geruime tijd contacten met de vakschool in de stad Waregem in de Belgische provincie West-Vlaanderen. De stad ligt op slechts 20 kilometer van de slagvelden waar in de Eerste Wereldoorlog ongeveer 500.000 soldaten sneuvelden. Ik ben me daar zeer bewust van geworden tijdens ons bezoek aan België vorig jaar. En ik vroeg me af waarom we tijdens onze bezoeken aan Vlaanderen nooit de tijd hebben gevonden om gedenktekens te bezoeken. We zullen dat deze herfst goedmaken.

Maar waarom de herdenkingsdienst deze vrijdag om 10 uur in de arcades op Coburg's Schlossplatz?

Momenteel verblijven in Coburg studenten uit België die de beroepsschool in Waregem bezoeken en aan het Leonardo-project deelnemen. Dit gaf de impuls om in onze stad een herdenking te houden, waarbij iedereen welkom is. Duitse en Belgische uitwisselingsstudenten, leraren en de 2e burgemeester van Coburg, Norbert Tessmer, zullen de slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog herdenken door het leggen van klaprozen bij de arcades. De roodgebloemde klaprozen zijn bedoeld om ons te herinneren aan het bloed dat door de gevallenen is vergoten en toch de hoop te voeden dat het leven doorgaat, zoals in het gedicht 'In Flanders Fields' staat.

De leerlingen zullen de verzen tweetalig reciteren tijdens het herdenkingsuur. Waarom juist dit gedicht?

Omdat het staat voor de verschrikkingen van de Eerste Wereldoorlog. 'In Flanders Fields' - de Duitse titel is 'Auf Flanderns Feldern' - is een van de bekendste Engelstalige gedichten over de Eerste Wereldoorlog. Het werd op 03 mei 1915 geschreven door de Canadese luitenant-kolonel John McCrae, wiens vriend de vorige dag gedood was bij een granaatinslag in de Tweede Slag om Vlaanderen bij Ieper. McCrae verwerkte zijn verdriet in een gedicht over de velden in Vlaanderen waar de klaproos bloeit. Ik heb het gedicht voorgedragen op onze lerarenconferentie en ik heb mijn collega's zelden zo geraakt gezien.

Alexia Brosius van het Coburger Tageblatt deed verslag van de herdenkingsplechtigheid op 21 februari 2014 in de arcaden op de Schlossplatz in Coburg:

Herdenking 100 jaar Eerste Wereldoorlog

De Eerste Wereldoorlog begon in 1914. Vandaag, 100 jaar later, staan jongeren uit Duitsland en België bij het gedenkteken bij de arcaden.

"In Flanders Fields" van de Canadese officier John McCrae is een van de beroemdste gedichten uit de Eerste Wereldoorlog. In dit gedicht verwerkte John McCrae zijn verdriet over zijn vriend die de dag ervoor was gesneuveld. Hij beschreef hoe de klaprozen op de graven groeiden, rood als bloed. Belgische en Duitse leerlingen droegen tijdens de herdenkingsplechtigheid het gedicht in het Vlaams en het Duits voor.

In veel landen is de klaproos het symbool geworden voor de herdenking van degenen die in de Eerste Wereldoorlog zijn omgekomen. Daarom hebben alle deelnemers aan de herdenkingsplechtigheid gistermorgen een door de leerlingen gemaakte klaproos op een door henzelf ontworpen prikbord bevestigd.

De beroepsschool I Coburg en de beroepsschool VTI Waregem (België) onderhouden sinds 2010 een partnerschap in het kader van het Europese Leonardo da Vinci-programma, legt Rolf Sander, directeur studies aan de Freiherr-von-Rast-Schule, uit.

Aangezien het begin van de oorlog in België sterk wordt herdacht, besloten de twee scholen twee herdenkingen te organiseren, één in Coburg, de andere in Waregem in de herfst. Waregem ligt bijzonder dicht bij de plaatsen waar de meest verschrikkelijke veldslagen van de Eerste Wereldoorlog hebben plaatsgevonden: Ieper, Langemark en Passendale. Hier hebben honderdduizenden soldaten hun leven verloren.

"We moeten de herinnering aan deze verschrikkelijke tijd levend houden voor de generaties die na ons komen", motiveert Anja van Acker, docent aan het VTI Waregem, deze herdenking. Tweede burgemeester Norbert Tessmer (SPD) voegt daaraan toe: "De kracht van de verzoening is vriendschap geworden, en het partnerschap van de twee scholen is een supergoed voorbeeld van vreedzaam samenleven."

"De klaproos heeft nu een heel andere betekenis als je weet dat hij daar gebloeid heeft," vindt leer-

ling Rebecca Sauerteig. Op school leerden ze alleen algemene dingen over de Eerste Wereldoorlog of het Duitse standpunt. Rebecca Sauerteig wist niet dat de Belgen zo zwaar getroffen waren, voordat zij zich op deze herdenking voorbereidde. "Het evenement helpt bij het herdenken, en nu weet je ook hoe erg de oorlog was voor andere landen. Iets wat je niet kunt leren in normale lessen."

1.2.4 Reacties uit België op de herdenking

De volgende tekst bevat enkele uittreksels uit reacties van onze Belgische vrienden op onze herdenking.

Anja van Acker:

"Hallo Rolf,

recht herzlichen Dank dafür es ist eine schöne zusammenfassung.

Mein Deutsch ist noch ziemlich gut.

Ich gebe es dann auch sofort weiter.

Philip hat es schon auf die Website von unsere Schule (http://www.vtiwaregem.be/) hinterlassen und auf Facebook.

Ich habe auch Reaktionen bekommen von Philip und Johan.

liebe GrüBe

Anja"

Philip Demuynck, directeur VTI Waregem

:"Anja

Mehr wie ein Dankeschön für die Bilder und das Artikel.

Es muss eine hinreißende Gedenkveranstaltung gewesen sein. Bestimmt sehr sinnvoll dass ihr es gemacht habt.

Danke dass du in meinen Name für VTI Waregem die Rede gehalten hast.

GrüBe

Philip"

Johan Durnez, leraar geschiedenis en organisator van de herdenking in België:

"Anja

Recht herzlichen Danke schön für die Bilder und das Presse Artikel.

Das war bestimmt eine sehr stilvolle Zeremonie wo mann auf sehr schöne Art und Weise die Europäische Gedanken nach vorne bringt, sicher mit diese Tafel mit alle Flaggen wo mann die Mohnblumen gesteckt hat (wunderschön gemacht)

Der Korb für die Mohnblumen war sehr schön bekleidet mit eine Flagge von Europa. Das war eine wunderbare Idee.

Berührend schön ist auch die Nüchternheit: keine Abzeigen (für Adlige) oder lokale Kostüme. Hier hab mann Auge gehat für die "Opfer", keine Deutscher oder keine "Belgier"

Diese Gedenkveranstaltung gibt mir Inspiration und ich freue mich auf die Antwortgedenkveranstaltung in November.

Johan"

1.3 Herdenkingsplechtigheid in Waregem, België

In de volgende artikelen worden de herdenkingsevenementen van 2014 beschreven.

Herdenking 100 jaar WO I Herdenking 100 jaar Eerste Wereldoorlog in Waregem - België

Deel I: Partnerdag bij VTI Waregem, België

Op 13 november 2014 vond de partnerdag plaats bij VTI Waregem. Elk jaar komen de vertegenwoordigers van de vijf partnerlanden waarmee het VTI Waregem mobiliteitsprojecten uitvoert, samen.

Dit jaar was de dag gewijd aan de herdenking van de 100e verjaardag van het begin van de Eerste Wereldoorlog. Waregem ligt op slechts enkele kilometers van de plaatsen waar tijdens de Eerste Wereldoorlog de meest verschrikkelijke veldslagen hebben plaatsgevonden. Ieper, Langemarck, Paschendale zijn plaatsnamen die staan voor zinloos sterven. Honderdduizenden jonge mensen verloren daar het leven.

Johan Durnez (foto), docent geschiedenis aan het VTI Waregem, had de reis naar deze sites georganiseerd. Uitgerust met veel vakkennis heeft hij de internationale groep op indrukwekkende en ontroerende wijze verteld over de verschrikkingen van deze oorlogslocaties. Er is geen familie in dit gebied die niet getroffen werd door de verschrikkingen van de oorlog - zijn familie was een van hen. Diep onder de indruk stonden we voor de schijnbaar eindeloze graven van soldaten uit alle naties en de gedenktekens die waren opgericht. Emotioneel diep geraakt, stonden we op de plaats waar de eerste

gifgasaanval door de Duitsers plaatsvond. Momenten die men niet vergeet!

Zelfs vandaag nog vinden boeren op hun velden granaten en kernkoppen uit die tijd. Aan het eind van onze tocht bezochten we Ieper, met zijn beroemde Menenpoort. Sinds 1928 wordt hier elke avond om 20.00 uur stipt op de "Last Post" - de kranen - geblazen. Met dank aan Johan Durnez voor deze ontroerende en indrukwekkende uren.

Herdenking 100 jaar WO I Herdenking 100 jaar Eerste Wereldoorlog in Waregem - België Deel II: Stadhuis van Waregem, België

Terugblik: In februari 2014 vond in Coburg op de Schlossplatz bij het gedenkteken aan de arcaden een plechtigheid plaats ter herdenking van de 100e verjaardag van het begin van de Eerste Wereldoorlog. Deze herdenking van de gruwelijkheden van de oorlog was het eerste van een tweeledig evenement op initiatief van de Leonardo da Vinci-groep van de vakschool I Coburg. Het tweede deel vond plaats in november 2014 in Waregem, Vlaanderen - dicht bij de plaatsen die de volle wreedheid van de oorlog extra duidelijk maken.

"Hij die zijn ogen sluit voor het verleden wordt blind voor het heden. (Richard von Weizsäcker, Bondspresident van de Bondsrepubliek Duitsland, 1984 -1994) Met deze ware woorden in het achterhoofd zijn wij, Rolf Sander (adjunct-directeur van de Freiherr von Rast Schule, Staatliche Berufsschule I Coburg) en Alexandra Jeschor (coördinator mobiliteitsproject) medio november 2014 naar Vlaanderen in België afgereisd.

In het kader van het mobiliteitsproject "Coburg Mobility for European Identity and Competence" hebben wij dit jaar onze stagiairs bezocht die stage liepen in Belgische bedrijven. Het belangrijkste doel van ons bezoek was echter om samen met onze leerlingen deel te nemen aan de herdenking van het begin van de Eerste Wereldoorlog en natuurlijk om er actief aan deel te nemen. Johan Durnez had een waardige gebeurtenis georganiseerd in het gemeentehuis van Waregem. Eerst verwelkom-

de schepen Pietro Iacopucci, als vertegenwoordiger van de burgemeester van Waregem, de aanwezige gasten. Hij prees in het bijzonder de inspanningen van de twee scholen om de dialoog tussen de leerlingen te bevorderen.

In zijn toespraak ging Philip Demuynck, directeur van het VTI Waregem, in op het ontstaan van het partnerschap tussen de vakschool Coburg en het VTI Waregem. Hij prees het feit dat wij hier zijn samengekomen om samen de slachtoffers van de

"Groote Oorlog" te herdenken. "Het is goed dat we dit doen, want wat 100 jaar geleden is gebeurd, mag niemand ooit vergeten", zei hij. En verder: "Het is mooi dat uit dit partnerschap een vriendschap is gegroeid." In zijn toespraak ging Rolf Sander eerst in op de vraag hoe het idee van deze tweeledige herdenking tot stand is gekomen. Hij herinnerde aan het verschrikkelijke leed dat de "oercatastrofe van de 20e eeuw" de bevolking heeft berokkend. Ondanks alle verschrikkingen die gebeurden: "Ze hebben ons de hand van verzoening gereikt. Dank u dat we hier mogen zijn." Met de huidige betrekkingen zijn de twee scholen op de goede weg om geen vooroordelen te laten ontstaan en begrip voor de ander te ontwikkelen.

Een leerling uit Coburg, Marcel Weigmann en een uit Waregem omlijstten de toespraken met de gedichten "Brüder" (Broeders) van Heinrich Lersch en "In Vlaamse velden" (In Flanders Fields) van John McCrae. Sfeervolle en tot nadenken stemmende beelden, samengesteld en begeleid door mu-

ziek van Johan Durnez, toonden militaire begraafplaatsen, oorlogsmonumenten en musea in Vlaanderen, alsook historische foto's van Waregem voor en na de oorlog. Een schrijnende documentaire! Daarna speldden Pietro Iacopucci, Philip Demuynck en Rolf Sander de laatste drie klaprozen op de gedenkplaat die door onze studenten was voorbereid. De volgende minuut van herdenking werd begeleid door de melodie van het lied van de "Goede kameraad". Aan het eind van het evenement werden de nationale volksliederen van België, Duitsland en Europa gezongen.

Na de herdenkingsplechtigheid bezochten we met onze leerlingen verschillende voormalige oorlogssites in Vlaanderen, op een tocht die Johan Durnez had samengesteld. Hij en Anja van Acker begeleidden ons op deze tour en gaven deskundige uitleg. Een van deze bestemmingen was de Duitse militaire begraafplaats Menenwald, gelegen vlak aan de Franse grens.

Zowel leerlingen als leraren waren onder de indruk van het onvoorstelbare aantal dode soldaten dat daar begraven ligt. In de kapel daar legden onze studenten spontaan de laatste klaprozen neer die ze hadden meegebracht. Een emotioneel zeer aangrijpend moment. Aan het eind van de dag zei Johan Durnez dat hij nog nooit zo'n emotie had meegemaakt bij een groep jongeren. Hij sloot de korte toewi-

jding af met een gedicht van Laurence Binyon, dat eindigt met de woorden: "We will remember them. "

Herdenking 100 jaar WO I Herdenking 100 jaar Eerste Wereldoorlog in Waregem - België Deel III: Deelname aan het CWxRM kunstproject

De reis voerde ons vervolgens naar Nieuwpoort, waar we deelnamen aan het "Coming World Remember Me CWxRM"-project. Onze leerlingen Tim Braunersreuther en Alex Mäder (Habermaaß), Sebastian Dillig (Brose), Patrick Heidl (Kaeser), Wolfgang Schelhammer (Lasco), Marcel Weigmann (KAPP), Robert Wünsch (Geiss), Felix Zimnik (Hamuel Reichenbacher) en alle leraren hebben actief aan de herdenking deelgenomen. Kleifiguren werden samen gevormd, net zoals 600.000 mensen in de komende vier jaar zullen doen. Elk van deze kleifiguren symboliseert een van de 600.000 slachtoffers die tijdens de Eerste Wereldoorlog in België het leven lieten. In het voorjaar van 2018, honderd jaar na het einde van de Eerste Wereldoorlog, worden ze door een Belgische kunstenaar in de frontzone rond Ieper geordend tot een totaalkunstwerk. En ze zijn bedoeld om ons te herinneren aan de zinloosheid van oorlogen: gisteren, vandaag en morgen.

Het waren zeer emotionele dagen, vol verbazing, schok en afschuw over waartoe de mens in staat is, maar ook dagen van vreugde dat wij, Europese studenten en docenten, elkaar in vriendschap kunnen ontmoeten en de internationale dialoog kunnen bevorderen. Altijd met de ambitie voor ogen om toekomstige generaties bewust te maken van het belang van dialoog, democratie en compromis, en van het feit dat conflicten niet met wapens, maar met woorden kunnen worden opgelost.

Addendum 1:

Toen de cijfers waren gemaakt, werd elke deelnemer geregistreerd en kreeg hij een paspoort. Dit betekende dat aan elke deelnemer een gesneuvelde soldaat werd toegewezen. Op de internet pagina van CWxRM onder het item LINK NAMEN LIJST is informatie over de gevallenen te vinden.

Addendum 2:

In 2018, vier jaar na hun bezoek aan de herdenkingsplechtigheden in België, gaven twee studenten commentaar op toen:

"Die Figuren, von unseren Schülern gefertigt, haben einen Sinn. Konzentriert und ruhig wurde gearbeitet: es zeigte, dass die Schüler mit ganzem Herzen dabei waren, 'ihren Soldaten', 'ihren Kameraden', 'ihr

Kriegsopfer' herzustellen." Freiherr-von-Rast-Schule Coburg

Patrick Heidl, industrieel monteur, KAESER, (2014):

"We hebben een zeer goede ervaring gehad met ons verblijf in het buitenland, vooral op het gebied van teambuilding.

Ik bezocht voor het eerst een herdenkingsmonument of een militaire begraafplaats, net als al mijn klasgenoten - het was een deprimerende sfeer. Het leggen van de klaprozen in de kapel was zeer devotioneel. Op dat moment hadden we geen echt idee van het kunstproject, wat er met de figuren moest gebeuren."

Wolfgang Schelhammer, elektrotechnicus, Lasco, (2014):

"Het verblijf in het buitenland was echt cool, we hebben veel nieuwe ervaringen opgedaan, ook al wist je in het begin niet echt wat je kon verwachten. In het algemeen hebben we veel steun en vriendelijkheid ontvangen.

Wij waren aanvankelijk verbaasd over de hoge status van de Eerste Wereldoorlog in België; de reden werd ons duidelijk na de herdenkingsplechtigheden. We hadden niet echt een idee over het kunstproject. Maar ik zal blij zijn om een figuur op te halen in de school."

Documenten over de herdenkingsplechtigheden 1.4

Freiherr-von-Rast-Schule

Staatliche Berufsschule I Coburg Fachschule Maschinenbautechnik

Gedenkveranstaltung 100 Jahre Erster Weltkrieg

Freitag, 21. Februar 2014, 10:00 bis 11:00 Uhr am Mahnmal an den Arkaden, Schlossplatz Coburg

Programm

Begrüßung

Rolf Sander, Freiherr-von-Rast-Schule Coburg und Anja van Acker, VII Waregem

Musik

Grußworte

Anton Staudigl, Schulleiter der Freiherr-von-Rast-Schule Philip Demuynck, Schulleiter vom VTI Waregem

Gedenkrede

Bürgermeister Norbert Tessmer

Musik

Schülervortrag

"In Flanders Fields" Gedicht von John McCrae Vorgetragen von Schülern aus Waregem in flämischer und von Schülern aus Coburg in deutscher Sprache

Gedenken

Niederlegen von Mohnblumen

Musik

Musikalische Gestaltung: Schüler des Gymnasiums Albertinum unter der

Leitung von Marco Plitzner

96450 Coburg Plattenäcker 30 Telefon 09561 89-50 00 Telefax 09561 89-50 50 Internet www.rast-bs.de

verwaltung@rast-bs.coburg.de E-Mail

Freiherr-von-Rast-Schule

Staatliche Berufsschule I Coburg Fachschule Maschinenbautechnik

PRESSE-INFORMATION

Gedenkveranstaltung 100 Jahre Erster Weltkrieg

Ort und Zeit:

Mahnmal in den Arkaden, Schlossplatz Coburg 21. Februar 2014, 10:00 bis 11:00 Uhr

Teilnehmer:

Schülerinnen und Schüler mit ihren Lehrkräften:

VTI Waregem, berufliche Schule in Belgien

Berufsschule I Coburg

Beide Schulen sind über das europäische Programm Leonardo da Vinci seit vielen Jahren durch Betriebspraktika und sonstige Besuche eng miteinander verbunden.

Bürgermeister Norbert Tessmer (Gedenkrede) weitere Personen aus dem öffentlichen Leben

Intention der Veranstaltung:

Auszug aus den Einladungsschreiben:

Die Staatliche Berufsschule I Coburg unterhält langjährige Kontakte zum VTI Waregem, einer beruflichen Schule in Waregem in Belgien – nur 20 km von Oudenaarde entfernt. Seit Beginn dieser Verbindung haben zahlreiche Schüler aus Waregem in Coburger Betrieben gearbeitet und unsere Auszubildenden in belgischen Betrieben ein Betriebspraktikum absolviert. Diese Aktionen laufen im Rahmen des europäischen Programms Leonardo da Vinci. Beide belgischen Städte liegen nur unweit von den Schlachtfeldern entfernt, auf denen im 1. Weltkrieg furchtbare Schlachten tobten.

Dies war für uns der Anlass anlässlich des 100-jährigen Beginns des 1. Weltkrieges zwei Gedenkveranstaltungen zu planen – eine in Coburg und eine zweite in Belgien (Herbst 2014). An diesen Veranstaltungen sollen Schüler und Lehrkräfte unserer Partnerschule in Waregem, Belgien, sowie Schüler und Lehrkräfte unserer Schule teilnehmen.

Sinn dieser Veranstaltung ist es, einmal natürlich das Gedenken an diese furchtbaren Ereignisse wachzuhalten, aber vor allem auch den Blick auf ein friedvolles, geeintes Europa zu richten. Diese Intention wird von unserer Berufsschule durch die Mitarbeit in verschiedenen europäischen Programmen nachhaltig unterstützt.

Geplanter Ablauf:

Verschiedene Musikstücke

Grußworte der Schulleiter der beiden beruflichen Schulen aus Waregem und Coburg Gedenkrede des 2. Bürgermeisters Norbert Tessmer

Niederlegen von Mohnblumen ¹⁾ durch die Schüler aus Waregem und Coburg sowie durch die Ehrengäste.

Vortragen des Gedichts "In Flanders Fields" 2) von Schülern, zweisprachig

http://www.welt.de/geschichte/article115051075/Jedes-Kind-weiss-wofuer-rote-Mohnblumen-stehen.html

²⁾ Nähere Informationen und das Gedicht im englischen Original und in Deutsch: http://de.wikipedia.org/wiki/In Flanders Fields

96450 Coburg Telefon 09561 89-50 00 Internet www.rast-bs.de Plattenäcker 30 Telefax 09561 89-50 50 E-Mail verwaltung@rast-bs.coburg.de

¹⁾ Siehe auch Artikel in der "Welt" vom 07.04.2013

Freiherr-von-Rast-Schule

Staatliche Berufsschule I Coburg Fachschule Maschinenbautechnik

EINLADUNG

Sehr geehrter Herr Demuynck, lieber Philip,

seit dem Frühjahr 2008 bestehen nun Kontakte zwischen unseren beiden Schulen, die im Dezember 2010 zu einer Partnerschaft führten. In vielen gegenseitigen Besuchen wurde die Verbindung immer intensiver. Zahlreiche Schüler aus Waregem haben seitdem in Coburger Betrieben gearbeitet und unsere Auszubildenden in belgischen Betrieben ein Betriebspraktikum absolviert. Alle Beteiligten haben so großen Gewinn aus den Aktionen im Rahmen des europäischen Programms Leonardo da Vinci gezogen.

Waregem und Oudenaarde liegen nur unweit von den Schlachtfeldern entfernt, auf denen im 1. Weltkrieg furchtbare Schlachten tobten. Dies war für uns der Anlass anlässlich des 100-jährigen Beginns des 1. Weltkrieges zwei Gedenkveranstaltungen zu planen – eine in Coburg und eine zweite in Belgien (Herbst 2014). An diesen Veranstaltungen sollen Schüler und Lehrkräfte unserer Partnerschule in Waregem sowie Schüler und Lehrkräfte unserer Schule teilnehmen. Die Veranstaltung in Coburg ist für

Freitag, den 21. Februar 2014, 10:00 bis 11:00 Uhr, am Mahnmal an den Arkaden geplant.

Sinn dieser Veranstaltung ist es, einmal natürlich das Gedenken an diese furchtbaren Ereignisse wachzuhalten, aber vor allem auch den Blick auf ein friedvolles, geeintes Europa zu richten. Diese Intention wird von unseren Schulen durch die Mitarbeit in verschiedenen europäischen Programmen nachhaltig unterstützt.

Lieber Philip, wir laden Dich zu dieser kleinen Gedenkstunde recht herzlich ein und würden uns sehr über ein Grußwort von Dir freuen. Selbstverständlich haben wir auch Verständnis dafür, wenn Dein Terminplan keinen Raum für einen Besuch in Coburg zulässt. Wir freuen uns im jedem Fall auf unser nächstes Treffen. Für eine kurze Rückmeldung wären wir Dir sehr dankbar.

Mit freundlichen Grüßen aus Coburg

Rolf Sander Studiendirektor Stelly, Schulleiter

96450 Coburg Plattenäcker 30 Telefon 09561 89-50 00

Internet www.rast-bs.de
E-Mail verwaltuna@rast-bs.cobura.de

PRESSEBERICHTE

Donnerstag, 20. Februar 2014

3 Fragen an

Rolf Sander, stellvertretender Leiter Berufsschule I Coburg

Schüler erinnern am Coburger Schlossplatz an Gräuel des Ersten Weltkriegs

In ganz Europa gedenkt man heuer des Beginns des Ersten Weltkriegs vor 100 Jahren. Morgen, Freitag, findet um 10 Uhr auf dem Schlossplatz in Coburg, beim Mahnmal in den Arkaden, eine Feierstunde statt. Getragen wird sie von Schülern und Lehrern der Berufsschule! Coburg sowie vom Europe Direct Informationszentrum Coburg. Der stellvertretende Leiter der Schule, Horst Sander, erklärt, wie es dazu kam.

Herr Sander, wieso gedenken Schüler sowie Lehrer der Freiherr-von-Rast-Berufsschule Coburg des Beginns des Ersten Weltkriegs vor 100 Jahren?

Seit Langem pflegt unsere Berufsschule im Rahmen des europäischen Leonardo-da-Vinci-Programms Kontakte zur Berufsschule in der Stadt Waregem in der belgischen Provinz Westflandern. Der Ort liegt nur etwa 20 Kilometer von Schlachtfeldern entfernt, auf denen im Ersten Weltkrieg um die 500 000 Soldaten starben. Das ist mir bei unserem Besuch im vergangenen Jahr in Belgien sehr bewusst geworden. Und ich habe mich gefragt, warum wir noch nie die Zeit gefunden haben, bei unseren Besuchen in Flandern Gedenkstätten zu besuchen. Das werden wir in diesem Herbst nachholen.

NEUE PRESSE

Coburg

Warum aber die Gedenkfeier an diesem Freitag um 10 Uhr an den Arkaden am Coburger Schlossplatz?

Gegenwärtig weilen Schüler aus Belgien, die die Berufsschule Waregem besuchen und sich am Leonardo-Projekt beteiligen, in Coburg. Das gab den Impuls, in unserer Stadt eine Gedenkfeier zu halten, zu der jedermann willkommen ist. Deutsche und belgische Austauschschüler, Lehrer und Coburgs 2. Bürgermeister Norbert Tessmer werden der Opfer des Ersten Weltkriegs gedenken und dabei an den Arkaden Mohnblumen niederlegen. Der rot blühende Klatschmohn soll an das vergossene Blut der Gefallenen erinnern und dennoch die Hoffnung nähren, dass das Leben weitergeht, wie es in dem Gedicht "In Flanders Fields' heißt.

Schüler werden die Verse bei der Gedenkstunde zweisprachig vortragen. Warum ausgerechnet dieses Gedicht?

Weil es für die Gräuel des Ersten Weltkriegs steht. ,In Flanders Fields' – der deutsche Titel lautet Auf Flanderns Feldern' - ist eines der bekanntesten englischsprachigen Gedichte über den Ersten Weltkrieg. Es wurde am 3. Mai 1915 von dem kanadischen Lieutenant Colonel John McCrae verfasst, dessen Freund am Vortag bei einem Granatenangriff in der Zweiten Flandernschlacht bei Ypern gefallen war. McCrae verarbeitete seine Trauer in einem Gedicht über die Felder in Flandern, wo der Klatschmohn blüht, Ich habe das Gedicht in unserer Lehrerkonferenz vorgetragen und meine Kolleginnen und Kollegen selten so berührt gesehen.

Die Fragen stellte Wolfgang Braunschmidt

Schüler erinnern an "Flanders Fields"

GEDENKEN 1914 begann der Erste Weltkrieg, Heute, 100 Jahre später, stehen junge Leute aus Deutschland und Belgien am Mahnmal bei den Arkaden.

Coburg - "In Flunders Fields" Coung - "In Flunders Fields-von dem kanadischen Offizier John McCrae ist eines der be-kanntesten Gedichte aus dem Ersten Weltkrieg, John McCrae verarbeitete in diesem Gedicht die Tratier über seinen am Tag-ziwor gefällenen Freund. In be-schrieb, wie auf den Gröbern die Mohnblumen wechnen, rot wie Blut.

Blut.
Belgische und deutsche Schüler trugen während der Gedenkveranstaltung "100 Jahre ErsterWeltkrieg" das Godicht auf Flaninch und auf Deutsch voe.
Die Molanblume ist in vielen
Ländern zum Symbol für das
Gedenken der Gefällenen aus
dem Ersten Weltkrieg geworden. Desludb brachten auch ges-

Die deutschen und belgischen Schüler legten zum Gedenken eine selbst gebastelte Mohnblume nieder (licka). Anja van Acker erinnerte an den Ersten Weltkrieg (rechts.) Jesex An

tern Vormittag alle Teilnehmer der Gedenkfeier eine von den Schulern gebastelte Mohablüte an einer selbst gestalteten Pinn-

Die Berufischule I Coburg und die berufliche Schule VII Waregem, Belgien, pflegen seit 2010 eine Partnerschaft im Rab-men des europäischen Pro-gramme Leonardo da Vinca, er-klärt Studiendirektor der Frei-

herr-von-Rast-Schule,

Da in Belgien des Kriegsbeginns sehr stark gedacht werde, beschlossen die beiden Schulen swei Gedenkfeiern, eine in Coburg, die andere im Herbst in Waregem, zu verunstalten. Wa-regem liege besonders nahe bei

Rolf Langemark und l'auschendaele. Hier Belen Hundermussende vin Schlaten ihr Leben. Wir müssen die Erimerung. Schulen an diese schreckliche Zeit für die

Generationen, die nach um kummen, lebendig halten", be-gründet Anja van Acker, Lebre-Waregem, zu vermittatien we-regem liege besooders nahe bei rin an der VTI Waregem, diese den Otten, an dessen die furcht-bursten Schlachten des Ersten Weltkrieges stattfunden: Ypern, (SPD) ergänzt: "Aus der Kraft

geworden, und die Partnerschaft der beiden Schulen ist ein auper gutes Beispiel für ein friedvolles Miteinanden."

"Der Mohn hat jetzt eine ganz "Der Monn hat jetzt eine ganz andere Bedeutung, wenn man weift, dess er da geblüht hat", findet die Schülerin der Berufs-schule I Coburg, Rebecca Sauer-teig. In der Schule habe man nur emeine Dinge über den Ers-

ten Weltkrieg erfahren oder die deutsche Sicht eben. Dass es die Belgier so schlimm traf, das wurste Rebecca Smerteig vor der Vorbereitung auf diese Ge-denkfeler nicht. "Die Veranstal-tung hilft beim Gedenken, und man weiß jetzt auch, wie schlienen der Krieg für andere Länder war. Erwas, das unn im normalen Unterricht eicht ler-nen kann." elle

NEUE PRESSE Coburg vom 25.02.2014

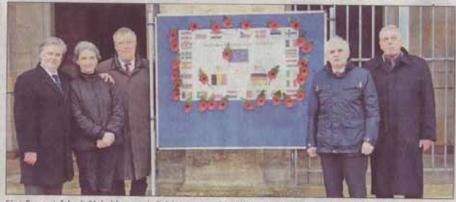
Gemeinsam für friedliches Miteinander

Auf dem Schlossplatz versammeln sich Schüler der Coburger Berufsschule und ihrer belgischen Partnerschule. Sie gedenken der Opfer des Ersten Weltkriegs und betonen die hohen Werte eines vereinten Europas.

Von Yannick Seiler

Coburg - Andächtige Stille herrscht auf dem Schlossplatz, als die Schuler aus Belgien und Coburg Mohnblumen an die Europa-Pinnwand heften. An den Arkaden sind die jungen Leute sowie Lehrkräfte der Freiherrvon-Rast-Berufsschule und ihrer Partnerschule VII Wagerem zusammengekommen, um 100 Jahre nach Ausbruch des Ersten Weltkriegs der Opfern zu gedenken. "Dieses Jahr hat in unserein Nachbarland einen hohen Stellenwert", erklärt der stellertretende Direktor Rolf Sander.

Angeregt zu einer solchen Gedenkeranstaltung wurden die Lehrkräfte ei einem Besuch ihrer belgischen Kollegen im vergangenen Jahr. Da sich die Beruftschule VII Wagerem n unmittelbarer Nähe zu den schlachtfeldern des Ersten Weltcriegs wie Paschendaale und Ypern sefindet, wird dort die Erinnerung in die schrecklichen Ereignisse, die ich vor einem Jahrhundert zugetraen haben, besonders in lebendiger rinnerung gehalten. Deswegen hat nan sich entschlossen, während des

Eine Europatafel mit Mohnblumen als Zeichen gegen das Vergessen: Stellvertretender Schulleiter Rolf Sander, Betreuungslehrerin Anja van Acker von der Partnerschule VTI Wagerem (Belgien), Oberbürgermeister Norbert Kastner, Schulleiter Anton Staudigt und Bürgermeister Norbert Tessmer (von links).

len seit vielen Jahren eng miteinander verbunden und so konnten sich inzwischen länderübergreifende Freundschaften entwickeln. In den vergangenen Jahren haben bereits zahlreiche Schüler Praktika in Belgien beziehungsweise Coburg absolviert. Man wolle "den Blick auf ein friedvolles, geeintes Europa richten", stellte Rolf Sander den europäischen Gedanken in seiner Rede in den Vordergrund.

Zudem werde das Thema in den Geschichtsund Sozialkundeunterricht eingebettet, damit die Schuler langfristig von der Veranstaltung profitieren. Er er

>> Das partnerschaftliche und freundliche Verhältnis der beiden Schulen hat Vorbildcharakter. 66

Norbert Tessmer, 2. Bürgermeister Coburg

den Schulen hat Vorbildcharakter", lobte der 2. Bürgermeister Norbert Tessmer in seiner Ansprache und betonte, dass man nicht nachlassen durfe, am Frieden zu arbeiten.

Anja van Acker verlas dann im Namen des Schulleiters der VTI Wagerem das Grußwort. Darin wurde ebenfalls an das Grauen, das sich damals zwischen den beiden Ländern zugetragen hat, erinnert. Aber auch

die heutigen Vorteile der Partnerschaft für die Schüler, die nicht zuletzt durch den Frieden in Europa möglich ist, wurden austirücklich erwähnt.

Schülern des Gymnasiums Alberti num begleitet worden.

Schließlich hefteten Schüler, Lehr kräfte und die Vertreter der Stadt Co burg selbstgebastelte Mohnblumer an eine mit Haggen ausgestaltete Eu-

Mit Mohnblumen waren die Gräber der Soldaten bewachsen. Sie sind heute ein Zeichen gegen das Verges sen. Die Tafel wurde dann im Mahn mal unter den Arkaden des Schloss platzes aufgestellt.

"Die gute Sache des friedlicher Miteinanders sollen die Schüler im Blickpunkt behalten", machte Anja van Acker das Ziel der Veranstaltung deutlich.

Am 13. November besuchen Schüler der Freiherr-von-Rast-Berufsschu-

Tul Pileuell ullu Pi

ENKEN In der belgischen Stadt Ypern wurde gestern zum 30000. Mal der Zapfenstreich zu Ehren der tkriegs geblasen. Coburg schloss sich, gemeinsam mit Vertretern seiner Partnerstadt Oudenaarde, den

REM REDAKTIONSMITGLIED ULRIKE NAUER

rg - Jeden Abend, Punkt 20 erklingt in der belgischen Ypern der gleiche, knapp Zapfenstreich: minütige Last Post" – zu Deutsch, letzte (Wach-)Posten". Er n die fast 55000 Toten des n Weltkriegs erinnern, die as britische Commonwealth mpft hatten und deren liche Überreste niemals geen wurden. Ihre Namen auch im "Menenpoort", großen Gedenktor in Ypern wigt. Gestern erklang das ärische Fanfarensignal zum 0. Mal seit dem Beginn in Ypern - und anlässlich s Jubiläums gleichzeitig in n Städten Europas, Austraund Amerikas. Auch Cobeteiligte sich am Geden-Auf dem Soldatenfriedhof lockenberg spielte eine Deion der Feuerwehr aus Co-Partnerstadt Oudenaarde Last Post".

s Fanfarensignal sei urnglich eine militärische Megewesen, die den Soldaten Ende ihres Arbeitstages anligen sollte, erläuterte Anja Acker, die als Repräsentan-

Vier Mitglieder der Oudenaarder Feuerwehr bliesen das Fanfarensignal "The Last Post" auf dem Coburger Soldaten

die Last-Post-Association in weiter an der Versöhnung zu ar-

Nach den Grußworten trugen Ypern. Sie hatte alle belgischen beiten. "Wir dürfen das Erreich- die Gäste aus Belgien das Ge-

Belgische Feuerwehr spielt "The last Post" in Coburg

Coburg - Jeden Abend seit dem Jahr 1929, Punkt 20 Uhr, erklingt in der belgischen Stadt Ypern das Musikstück "The Last Post". Feuerwehrmänner spielen das militärische Hornsignal, um an die Gefallenen des Ersten Weltkriegs zu erinnern. Trotz einer Unterbrechung in den Jahren 1940 bis 1944 erklingt es am kommenden Donnerstag, 9. Juli, in Belgien zum 30 000. Mal. Zu diesem Jubilä-um wird gleichzeitig in vielen Feuerwehrzentralen Europas, Australiens und Amerikas eine gemeinschaftliche Gedenkveranstaltung stattfinden, bei der ebenfalls "The Last Post" erklingt

Auch Coburg beteiligt sich am Gedenken. Eine Abordnung der Feuerwehr aus Coburgs belgischer Partnerstadt Oudenaarde wird die Zeremonie auf dem Soldatenfriedhof in Coburg abhalten. Beginn ist um 19.15 Uhr. Unterstützt werden die Mitglieder der Oudenaarder Feuerwehr durch die Feuerwehr Coburg und Reservisten der Bundeswehr. "The Last Post" (zu Deutsch: Der letzte Posten) ist

ursprünglich eine militärische Melodie, die den Soldaten das Ende ihres Arbeitstages ankündigte. Am Menenpoort, dem Gedenktor in Ypern, erweist dieser "Last Post" den fast 55 000 gefallenen Soldaten des Ersten Weltkriegs, deren sterbliche Überreste nie gefunden wurden, täglich die letzte Ehre.

"Und dennoch ist diese heutige Feierlichkeit auch eine Ode für die weltumspannende Solidarität unter allen Feuerwehrmännern und -frauen", heißt es in der Einladung der Stadt Coburg. "Es ist eine Tradition, dass The Last Post' durch Musikanten der lokalen Feuerwehr in Uniform gespielt wird."

Initiator dieser internationalen Zeremonie ist die "The Last Post Association" in Ypern. Sie hatte alle flämischen Feuerwehrzentralen gebeten, an diesem Unternehmen teilzunehmen und auch ihre Partnerstädte in die Gedenkfeier mit einzubeziehen. Die Coburger Feuerwehr und deren Kollegen in Ouden-aarde sind schon viele Jahre befreundet und es gibt immer wieder gemeinsame Aktivitäten. red

Coburger Tageblatt vom 04.07.2015

Jeden Abend um 20 Uhr erklingt am Menentor in der belgischen Stadt Ypern "The last Post" zum Gedenken. Foto: Stad leper/Tijl Capoen

Dank aan onze supporters

Wij danken alle bedrijven in de stad en het district Coburg, alle instellingen en personen die ons actief hebben gesteund bij onze Europese activiteiten.

Wij hopen op een voortgezet partnerschap en een succesvolle samenwerking.

